

Poznań, 10 sierpnia 2017 roku

WK – 0911/7/2017

Pan
Adam Lewandowski
Burmistrz
Miasta i Gminy Śrem

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej 2016 rok, a w miarę potrzeb także inne lata.

Stwierdzono, że nie wszystkie wnioski sformułowane na podstawie ustaleń poprzedniej kontroli kompleksowej, przeprowadzonej w 2012 roku, zostały zrealizowane. Ponownie wystąpiły nieprawidłowości w zakresie przygotowania i sporządzania dokumentacji o udzielanie zamówienia publicznego.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli, podpisanym w dniu 3 lipca 2017 roku, spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

I.

1. W zakresie prowadzonych w 2016 r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm., a od 19 lipca 2016 r. Dz. U. z 2016 r. poz. 1047), przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 ze zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375) oraz instrukcji obiegu dokumentów księgowych w Urzędzie Miejskim w Śremie wprowadzonej zarządzeniem Nr 7/2014 Kierownika Urzędu z dnia 5 listopada 2014 roku, a mianowicie:
 - 1) W przyjętej polityce rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniem Nr 12/2016 Kierownika Urzędu z dnia 13 grudnia 2016 roku (z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2016 roku), jednostka nie zawarła:
 - a) opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów, za wyjątkiem programu FKB+. Ponadto nie zawarto programowych zasad ochrony danych, w tym w

szczegółności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania oraz nie określono wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, czym naruszono przepis art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości,

- b) opisu systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów. W § 19 zarządzenia w sprawie polityki rachunkowości zawarto jedynie zapis: „W zakresie ochrony danych i ich zbiorów w Urzędzie Miejskim obowiązuje „PJ.0142-38 Polityka bezpieczeństwa, instrukcja zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych.”

Powyższe naruszało przepisy art. 10 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Wymagania wynikające z przepisu art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości zostają spełnione, jeżeli w obowiązującej polityce rachunkowości zawarty jest opis rozwiązań organizacyjno-administracyjnych w zakresie ochrony danych w systemie informatycznym rachunkowości, na który składają się zarządzenia i instrukcje zawierające:

- opis organizacji oraz zasad okresowej zmiany haseł dostępu przez użytkowników systemu,
- opis organizacji zasad zabezpieczenia dostępu do danych,
- opis organizacji zabezpieczenia dostępu do systemu informatycznego rachunkowości,
- opis organizacji i zasad tworzenia zapasowych kopii zbiorów systemu informatycznego rachunkowości,
- opis organizacji i zasad ochrony zasobów informatycznych rachunkowości przed częściowym lub całkowitym zniszczeniem,

lub gdy organizacja i zasady ochrony danych i systemu informatycznego rachunkowości zostały ustalone przez autorów systemu informatycznego rachunkowości i są opisane w dokumentacji techniczno-eksploatacyjnej stanowiącej załącznik do obowiązującej polityki rachunkowości.

- 2) Podstawą zapisów w księgach rachunkowych były dowody księgowe, o których mowa w art. 20 ustawy, przy czym w zakresie wpływów z tytułu podatków lokalnych oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla wpłat zastosowano zapis wprowadzany automatycznie za pośrednictwem urzędzeń łączności z Banku obsługującego rachunek bieżący jednostki. Wpłaty z danego dnia na wyciągu bankowym były wykazywane sumarycznie – w jednej kwocie dla wszystkich podatników oraz w jednej kwocie dla wszystkich właścicieli nieruchomości, którzy wpłacili należności w danym dniu. Z systemu łączności elektronicznej z bankiem można wygenerować potwierdzenie wpłaty pojedynczej osoby, którego przykładową treść przytoczono poniżej:

„114,20160421,13160,10205561,16100019,”09102041600000200200328898”,”2090
8400038806000003017109”,”...”,URZ^D MIEJSKI W REMIE//PL.20
PAŹDZIERNIKA 1 63-100:REM”,10204160,90840003,”:MIECI2016 R 12 MIES X
10ZŁ+/UPOMNIENIE11,60”,”.””,”51201604224565261”,””,”201604224565261”
,”0””

Powyższy wydruk nie posiadał pieczętki banku i podpisu; zapisu informującego, że jest to automatyczny wydruk elektroniczny z systemu bankowego nie wymagający pieczęci i podpisu; oznaczeń systemu, z którego został wygenerowany oraz daty.

Przyjęty sposób dokumentowania wpłat z tytułu podatków lokalnych oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie znajduje odzwierciedlenia w przyjętej przez jednostkę polityce rachunkowości.

Z wyjaśnień Skarbnika Gminy wynika, że: „W związku z wprowadzeniem płatności masowych w Urzędzie Miejskim w Śremie w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpłaty na konto podstawowe wpływały jednym zbiorczym przelewem, potwierdzonym dokumentem papierowym. Poszczególne wpłaty księgowane były na podstawie plików elektronicznych pobieranych z systemu bankowego a następnie importowanych do systemu księgowego. Wydruk z pliku elektronicznego dla płatności masowych nie posiada oznaczeń banku oraz cech charakterystycznych dla wydruku z systemu bankowego (w załączeniu przykładowe wydruki wpłat dla poszczególnych podatków i opłat oraz potwierdzenie zbiorczej wpłaty dołączone do wywiadu). Zgodnie z art. 20 ust. 5 przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera za równoważne z dowodami źródłowymi uważa się zapisy w księgach rachunkowych, wprowadzane automatycznie za pośrednictwem urządzeń łączności, informatycznych nośników danych lub tworzone według algorytmu (programu) na podstawie informacji zawartych już w księgach. Zastosowane uregulowania nie mają odzwierciedlenia w polityce rachunkowości oraz obiegu dokumentów funkcjonujących w Urzędzie Miejskim w Śremie, jednak w najbliższym czasie zostaną dokonane odpowiednie zmiany w celu uwzględnienia tych zapisów.”

Przepisy art. 20 ust. 5 ustawy o rachunkowości stanowią, że prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera za równoważne z dowodami źródłowymi uważa się zapisy w księgach rachunkowych, wprowadzane automatycznie za pośrednictwem urządzeń łączności, informatycznych nośników danych lub tworzone według algorytmu (programu) na podstawie informacji zawartych już w księgach, przy zapewnieniu, że podczas rejestrowania tych zapisów zostaną spełnione co najmniej następujące warunki:

- uzyskają one trwale czytelną postać zgodną z treścią odpowiednich dowodów księgowych,
- możliwe jest stwierdzenie źródła ich pochodzenia oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za ich wprowadzenie,
- stosowana procedura zapewnia sprawdzenie poprawności przetworzenia odnośnych danych oraz kompletności i identyczności zapisów,
- dane źródłowe w miejscu ich powstania są odpowiednio chronione, w sposób zapewniający ich niezmienność, przez okres wymagany do przechowywania danego rodzaju dowodów księgowych.

Przyjęty przez jednostkę sposób dokumentowania poszczególnych wpływów z tytułu podatków i opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie wypełniał wymogów wynikających z art. 20 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

- 3) Jednostka posiadała odrębny rachunek dla Budżetu gminy oraz dla Urzędu Miejskiego jako jednostki budżetowej. W 2016 roku dochody z tytułu dotacji, subwencji i udziałów w podatkach wpływały na rachunek bieżący Urzędu Miejskiego, z którego były przekazywane na rachunek budżetu. Przepisy art. 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U z 2016 r. poz. 198 ze zm.) w zw. z art. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2016 r. poz. 446 ze zm.), stanowią, że źródłami dochodów własnych gminy są m.in. udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy, udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze gminy, inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów. Zgodnie zaś z przepisami art. 2 ustawy o samorządzie gminnym, to Gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność i posiada osobowość prawną.

Od 2017 roku dochody te wpływają bezpośrednio na rachunek budżetu. Z wyjaśnień Skarbnika Gminy wynika, że: „Dochody z tytułu dotacji, subwencji, udziałów i dochody z Urzędów Skarbowych były wpłacane na konto dochodowe Urzędu, zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości. Wynikało to z przypisania tych dochodów do planu finansowego Urzędu, który realizuje zadania zarówno jednostki budżetowej jak i organu. Środki powyższe były na bieżąco odprowadzane na rachunek budżetu. Od 01 stycznia 2017 r. wprowadzono zmiany w zakresie polityki rachunkowości, zgodnie z którą ww. dochody wpływają bezpośrednio na rachunek budżetu.”

- 4) Wykup obligacji w kwocie 1.850.000 zł ujęto na koncie 260-001-00001-0001-00 prowadzonego do celów rozliczeń obligacji wynikających z umowy w sprawie emisji obligacji komunalnych z dnia 2 września 2010 roku o łącznej wartości 12.100.000 zł zamiast na koncie 260-001-00001-0003-00 prowadzonego do celów rozliczeń obligacji wynikających z umowy w sprawie emisji obligacji z dnia 21 sierpnia 2012 roku o łącznej wartości 14.850.000 zł. Księgowanie zostało skorygowane pod datą 01.01.2017 roku. Kontrolującej przedłożono dokumentację potwierdzającą dokonanie korekty błędnego księgowania,
- 5) Kontrola zapisów księgowych w zakresie przekazywania składników majątkowych na stan środków trwałych wykazała, że 4 donice model VERA 130 wraz z transportem o łącznej wartości 15.616,08 zł - po 3.904,02 zł każda, zakupione i odebrane w dniu 29.04.2016 roku, przyjęto do ewidencji środków trwałych łącznie pod jednym numerem inwentarzowym STW/8/26/16, bez podziału na poszczególne efekty inwestycyjne dopiero w dniu 31.12.2016 roku, co naruszało przepisy art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 18 ust. 2 rozporządzenia oraz zasady funkcjonowania ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 011 „Środki trwałe” określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia,
- 6) Do rozliczeń z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników, nie prowadzono pozabilansowego konta 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”, co naruszało przepisy § 12 pkt 1 ppkt b rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego. Konta tego nie przewidywał również zakładowy plan kont organu podatkowego wprowadzony Zarządzeniem Nr 4/2013 Kierownika Urzędu z dnia 22 stycznia 2013 roku oraz obowiązująca polityka rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Śremie wprowadzona Zarządzeniem Nr 12/2016 Kierownika Urzędu z dnia 13 grudnia 2016 roku, w której w § 15 zapisano: „Rozrachunki z inkasentami prowadzone są w dziale podatków i opłat, pozabilansowo w programie Excel i access.”
Zgodnie z przepisami art. 13 ust 2 i 3 ustawy o rachunkowości, przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera za równoważne z nimi uważa się odpowiednio zasoby informacyjne rachunkowości, zorganizowane w formie oddzielnych komputerowych zbiorów danych, bazy danych lub wyodrębnionych jej części. Warunkiem utrzymywania zasobów informacyjnych systemu rachunkowości jest posiadanie przez jednostkę oprogramowania umożliwiającego uzyskiwanie czytelnych informacji w odniesieniu do zapisów dokonanych w księgach rachunkowych, poprzez ich wydrukowanie lub przeniesienie na informatyczny nośnik danych. Programy stosowane przez jednostkę p.n. *Excel i Access* nie są programami księgowymi, więc nie spełniają wymogów określonych w art. 13 i art. 12 ust. 5 ustawy o rachunkowości, dotyczących prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera,

- 7) Kontrola przeprowadzonej według stanu na dzień 31.12.2016 roku inwentaryzacji drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników dla kont Budżetu i Urzędu wykazała, że w protokołach z inwentaryzacji przeprowadzonej ww. metodą nie wskazano lub nie dołączono do nich dokumentów źródłowych na podstawie których zweryfikowano stan aktywów i pasywów wynikający z zapisów w księgach rachunkowych lub inwentarzowych. Powyższe naruszało przepisy art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.
2. Kontrola sprawozdań budżetowych sporządzonych za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r., przeprowadzona w oparciu o rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r. poz. 119 a od 12.07.2016 r. Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.) wykazała, że:
 - 1) W jednostkowych sprawozdaniach budżetowych Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, sporządzanych przez: Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Domu Pomocy Społecznej, Urząd Miejski w Śremie, jako adresata wskazywano „Gminę Śrem”. Zgodnie z załącznikiem Nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.) w sprawozdaniach budżetowych jako adresata należało wskazać zarząd jednostki samorządu terytorialnego. W § 2 pkt. 3 ww. rozporządzenia określono, że przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego rozumie się odpowiednio: *„wójta, burmistrza, prezydenta miasta, zarząd powiatu, zarząd województwa lub zarząd związku”*,
 - 2) W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu Miejskiego w kolumnie 7 „Dochody wykonane- potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” ujęto kwotę potrąceń w wysokości 114,70 zł, co było niezgodne z przepisami § 6 ust. 2 załącznika Nr 39 do rozporządzenia, zgodnie z którymi to jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie sprawozdań jednostkowych, sporządzają sprawozdanie zbiorcze w szczególności sprawozdania jednostkowego, w którym m.in. w kolumnie: „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” wykazują dochody wykonane, należne jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych przepisów, tzn. nie stanowiące dochodów budżetu państwa.
 - 3) W sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych wykazano dane zgodnie z ewidencją podatkową i wydanymi decyzjami, za wyjątkiem skutków wynikających z decyzji rozłożenia na raty/odroczenia terminów płatności należności podatkowych w podatku od nieruchomości tj. w sprawozdaniach nie wykazano skutku wynikającego z decyzji Nr PFE GP.3125.2.5.2016.SO z dnia 10.05.2016 roku rozkładającej na raty podatek od nieruchomości w kwocie 508 zł. W trakcie kontroli sporządzono korektę sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S z wykonania planu dochodów za 2016 rok.

3. Kontrola dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych w badanej w trakcie kontroli próbie wykazała, że:

1) weryfikacja prawidłowości naliczania i wypłacania wynagrodzenia z tytułu poboru opłat targowych, których inkasentem było Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Śremie, wykazała, że:

- w umowie Nr 187/PRK.GK/07 z dnia 19 kwietnia 2007 roku ustalono termin rozliczenia i przekazania środków z opłaty do 10 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że podstawę wyznaczenia inkasenta i określenia wysokości jego wynagrodzenia stanowi uchwała Rady gminy. Skutkuje ona nawiązaniem stosunku administracyjno-prawnego między organem podatkowym a inkasentem. Zatem brak jest podstaw prawnych do zawierania odrębnych „umów o inkaso” z wyznaczonym uchwałą Rady inkasentem;
- w Instrukcji obiegu dokumentów księgowych w Urzędzie Miejskim w Śremie wprowadzonej zarządzeniem Nr 7/2014 Kierownika Urzędu z dnia 5 listopada 2014 roku określono termin rozliczenia pobranych opłat raz w miesiącu, do końca każdego miesiąca,
Unormowania w zakresie opłaty targowej określono uchwałą Nr 160/XVI/2015 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 17 grudnia 2015 roku. Rada Miejska nie wyznaczyła późniejszego terminu płatności dla inkasentów, o którym mowa w art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).
Określony, zarówno w umowie jak i Instrukcji obiegu dokumentów, termin rozliczenia i przekazania środków z opłaty targowej jest niezgodny z art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa, stanowiącym iż terminem płatności dla inkasentów jest dzień następujący po ostatnim dniu, w którym, zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić, chyba że organ stanowiący właściwej jednostki samorządu terytorialnego wyznaczył termin późniejszy.
- nie dokonywano zaokrągleń wynagrodzenia inkasenta, stosownie do zasad określonych w art. 63 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

2) stwierdzono doręczenie Burmistrzowi decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe w podatku od nieruchomości w terminie powodującym przesunięcie terminu płatności I raty podatku określonego przepisem art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 ze zm.) w zw. z art. 47 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015r., poz. 613 ze zm.).

Decyzja, podpisana przez Wójta Gminy Brodnica wyznaczonego przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze do załatwiania spraw podatkowych Burmistrza Śremu, wpłynęła do Urzędu Miejskiego w Śremie w dniu 29.02.2016 roku. Podatnik (Burmistrz) potwierdził odbiór decyzji w dniu 07.03.2016 roku. Należności z tytułu wszystkich rat podatku od nieruchomości zostały uregulowane w dniu 21.03.2016 roku.

3) weryfikacja prawidłowości naliczenia i wypłaty wynagrodzenia za doręczenie decyzji wymiarowych (próba 6 umów zleceń) wykazała, iż w zawartych umowach niezgodnie ze stanem faktycznym zapisano terminy doręczenia decyzji wymiarowych. W badanej próbie stwierdzono:

- lista płac Nr 44 za miesiąc marzec 2016 roku (poz. 1, 14 i 18):

- umowy zlecenia zostały zawarte w dniu 1 marca 2016 roku na doręczenie decyzji podatkowych na 2016 rok w okresie od dnia 01.03.2016 roku do dnia 07.03.2016 roku,
- z list pokwitowań odbioru decyzji wynika, że wszystkie decyzje wymiarowe zostały doręczone do końca lutego 2016 roku,
- lista płać Nr 45 za miesiąc marzec 2016 roku (poz. 1):
 - umowa zlecenia została zawarta w dniu 1 marca 2016 roku na doręczenie decyzji podatkowych na 2016 rok w okresie od dnia 01.03.2016 roku do dnia 07.03.2016 roku,
 - z listy pokwitowań odbioru decyzji wynika, że wszystkie decyzje wymiarowe zostały doręczone do końca lutego 2016 roku,
- lista płać Nr 46 za miesiąc marzec 2016 roku (poz. 3 i 12):
 - umowy zlecenia zostały zawarte w dniu 7 marca 2016 roku na doręczenie decyzji podatkowych na 2016 rok w okresie od dnia 07.03.2016 roku do dnia 09.03.2016 roku,
 - z list pokwitowań odbioru decyzji wynika, że wszystkie decyzje wymiarowe zostały doręczone do końca lutego 2016 roku.

Wyjaśnienia dotyczące rozbieżności pomiędzy datami doręczenia decyzji podatkowych zapisanych na listach doręczeń, a umowami za ich doręczenie złożył Sekretarz Gminy następującej treści:

„Rozbieżności powstały na skutek podpisania umów z osobami doręczającymi decyzje podatkowe po faktycznym ich doręczeniu i rozliczeniu ilości doręczonych decyzji, a nie z chwilą ich przekazania do doręczenia. Różnice między datą wykonania przedmiotu zlecenia a faktycznym terminem realizacji zadania wynikają z ograniczeń dotyczących konieczności zgłaszania płatników składek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

W naszej gminie drukuje się ponad 10000 decyzji podatkowych, a doręcza je około 60 osób. Decyzje dostarczane są przez służby finansowe nie jednego dnia tylko sukcesywnie w miarę możliwości ich przygotowania. Trwa to z reguły około 2-3 tygodni. Przed przystąpieniem do doręczeń ustala się ustnie z osobami doręczającymi warunki i zakres umowy zlecenia wraz z podziałem na miejscowości, ulice. Po realizacji doręczeń wszystkie umowy zlecenia przygotowujemy en bloc. Zależy nam, aby sprawnie i szybko cały proces przeprowadzić i rozliczyć. Jeśli jednak jest potrzeba zmian składek zapewnienie, że w nowym roku podatkowym 2018 umowy zlecenia na doręczanie decyzji podatkowych będą podpisywane w momencie przekazania ich do doręczenia.”

4. Na podstawie ewidencji księgowej, sprawozdania Rb - 27S oraz złożonych podczas kontroli wyjaśnień ustalono, że w 2016 roku uzyskano dochody z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych w kwocie 4.602.848,62 zł. Ponadto uzyskano dochody z tytułu:
- odsetek od nieterminowej płatności opłaty 5.230,66 zł,
 - koszty upomnień 38.513,97 zł,
 - pozostałe 20,60 zł.

W zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta i wsi Gminy Śrem do kosztów obsługi systemu zaliczono wydatki w ogólnej kwocie 5 417 558,46 zł, w tym:

- koszty osobowe w kwocie 179.983,89 zł (wynagrodzenie wraz z pochodnymi),
- koszty szkoleń 432,43 zł,
- koszty związane z budową miejsca składowania odpadów w ramach inwestycji pn. „Budowa miejsca gromadzenia odpadów komunalnych” w kwocie 29.889,00 zł,
- zakup usług pocztowych 27.623,81 zł,
- prowizje od płatności masowych (SBL) 2.397,06 zł,
- zakupu systemu informatycznego Radix w kwocie 3.285,33 zł,
- kosztów związanych z uczestnictwem pracownika w seminarium w kwocie 110,00 zł,

- z tytułu umów zawartych z PGK sp. z o.o. w kwocie 2.357.423,62 zł
- z tytułu umów zawartych z ZGO Jarocin w kwocie 2.798.413,32 zł.

Po zakończeniu 2016 roku dokonano rozliczenia dochodów i wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przyjmując:

- dochody w wysokości 4.646.613,85 zł,
- wydatki w kwocie 5.417.558,46 zł.

Powstała różnica „niedobór” w kwocie 770.944,61 zł, która została pokryta ze środków własnych Gminy.

W zakresie zakupu usług związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w roku 2016 ponoszono wydatki wynikające z następujących umów:

- na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu miasta i wsi gminy Śrem
 - Nr PRK/U/15/66 z dnia 01.09.2015 roku zawarta z PGK Sp. z o.o. w Śremie – termin realizacji od dnia 1 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku (zamówienie z wolnej ręki),
- na odbiór odpadów komunalnych z terenu miasta i wsi gminy Śrem:
 - 1) Nr PRK/U/15/83 z dnia 30.12.2015 roku zawarta z PGK Sp. z o.o. w Śremie – termin realizacji od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia 31 stycznia 2016 roku (zamówienie z wolnej ręki),
 - 2) Nr PRK/U/16/41 z dnia 29.01.2016 roku zawarta z PGK Sp. z o.o. w Śremie – termin realizacji od dnia 01 lutego 2016 roku do dnia 29 lutego 2016 roku (zamówienie z wolnej ręki),
 - 3) Nr PRK/U/16/54 z dnia 01.03.2016 roku zawarta z PGK Sp. z o.o. w Śremie – termin realizacji od dnia 01 marca 2016 roku do dnia 31 maja 2016 roku (zamówienie z wolnej ręki),
 - 4) Nr PRK/U/16/71 z dnia 01.06.2016 roku zawarta z PGK Sp. z o.o. w Śremie – termin realizacji od dnia 01 czerwca 2016 roku do dnia 31 sierpnia 2016 roku (zamówienie z wolnej ręki),
 - 5) Nr PRK/U/16/90 z dnia 26.08.2016 roku zawarta z PGK Sp. z o.o. w Śremie – termin realizacji od dnia 01 września 2016 roku do dnia 30 listopada 2016 roku (zamówienie z wolnej ręki),
 - 6) Nr PRK/U/16/93 z dnia 31.10.2016 roku zawarta z PGK Sp. z o.o. w Śremie – termin realizacji od dnia 01 grudnia 2016 roku do dnia 30 listopada 2019 roku, płatność (pierwsza płatność w styczniu 2017 roku) – **przetarg nieograniczony**,
- na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zebranych z PSZOK obejmujących pojemniki typu dzwon:
 - 1) Nr PRK/U/15/26 z dnia 16.03.2015 roku zawarta z PGK Sp. z o.o. w Śremie – termin realizacji od dnia 16 marca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku (przetarg nieograniczony),
 - 2) Nr PRK/U/16/55 z dnia 01.03.2016 roku zawarta z PGK Sp. z o.o. w Śremie – termin realizacji od dnia 01 marca 2016 roku do dnia 28 lutego 2019 roku (przetarg nieograniczony),
- na zagospodarowanie odpadów: Nr PRK/U/16/0 z dnia 31.12.2015 roku zawarta z Zakładem Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Jarocinie – termin realizacji od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku,
- na świadczenie usługi polegającej na utrzymaniu i obsłudze PSZOK znajdującego się na terenie gminy Śrem na nieruchomości położonej w miejscowości Mateuszewo, z którą „Zakład Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Jarocinie ma podpisaną umowę dzierżawy z przeznaczeniem na prowadzenie Stacji Przeladunkowej odpadów wraz z punktem

gromadzenia PSZOK oraz na świadczenie usługi transportowej polegającej na przewozie odpadów z PSZOK w miejscowości Mateuszewo do ZGO Sp. z o.o. w Jarocinie, a także na świadczenie usługi polegającej na zagospodarowaniu odpadów dostarczonych z PSZOK do ZGO Sp. z o.o. w Jarocinie:

Nr PRK/U/16/1 z dnia 31.12.2015 roku zawarta z Zakładem Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Jarocinie – termin realizacji od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku.

5. W zakresie wydatków bieżących dokonywanych w 2016 roku z budżetu Gminy z tytułu wynagrodzeń w badanej w trakcie kontroli próbie stwierdzono, że w 2016 roku wystąpiły przypadki przyznania i wypłaty pracownikom dodatków specjalnych na podstawie pism Burmistrza przyznających wynagrodzenie, w których wskazano, że występują okoliczności uzasadniające przyznanie dodatków, o których mowa w art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1202 ze zm.). Dotyczyło to m.in. wskazanych w protokole kontroli pism o przyznaniu wynagrodzenia: Zastępcy Burmistrza B.Ż. oraz Skarbnika M.P. Ponadto dodatki specjalne przyznawane były corocznie od dnia 1 stycznia 2012 roku w przypadku Pana B.Ż. oraz od dnia 1 lipca 2013 roku w przypadku Pani M.P.

Przyznanie dodatku specjalnego na kolejne lata nie miało charakteru tymczasowego. Dodatek specjalny stał się stałym składnikiem wynagrodzenia. Powyższe działanie było niezgodne z przepisami art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1202 ze zm.). Stosownie do przepisów art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny. Z brzmienia art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych wynika po pierwsze, że przyznanie dodatku może nastąpić przy zaistnieniu jednej z dwóch określonych przesłanek, po drugie zaś, że pracownikowi nie można przyznać dodatku specjalnego na czas nieokreślony, ponieważ okolicznością uzasadniającą przyznanie tego składnika wynagrodzenia jest okresowe zwiększenie obowiązków lub powierzenie zadań, co powoduje, że ma on charakter świadczenia tymczasowego. Pisma o przyznaniu dodatku posiadały uzasadnienia, które wskazywały na przyznanie dodatku specjalnego za pełnienie zadań wynikających z karty stanowiska pracy. Przyznanie dodatków specjalnych na okres 12 miesięcy i stosowanie tego samego mechanizmu w następnych latach zaprzecza istocie dodatku specjalnego wynikającego z powyższych przepisów. Okresowy charakter dodatku specjalnego wynika również z załącznika Nr 1 do zarządzenia Nr 10/2013 Kierownika Urzędu z dnia 12 czerwca 2013 roku, gdzie w § 10 zapisano: „1. Z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia pracownikowi dodatkowych zadań w wyniku zastępstwa może być przyznany dodatek specjalny, w kwocie nie przekraczającej 50% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego pracownika, z uwzględnieniem ilości zadań oraz potrzebnych do ich wykonywania kwalifikacji. 2. Dodatek specjalny przyznawany jest na wniosek bezpośredniego przełożonego pracownika, zawierający szczegółowe argumenty przemawiające za jego przyznaniem. 3. (...)”

Z wyjaśnień Pani Sekretarz w przedmiocie przyznawania dodatków specjalnych dla Pana Z-cy Burmistrza i Pani Skarbnik wynika, że:

„Zgodnie z ustawą o pracownikach samorządowych „pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny”.

Ustawodawca dalej nie przewidział form dodatku specjalnego w związku z czym dał pracodawcy dowolność i uznaniowość w określeniu jego wysokości i zasad.

W regulaminie wynagradzania pracowników Urzędu Miejskiego określona została wysokość dodatku w kwocie nie przekraczającej 50% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego z uwzględnieniem ilości dodatkowych zadań.

Pracownicy samorządowi: skarbnik gminy i zastępca burmistrza mają przyznane dodatki specjalne na okresy roczne. Po każdym okresie analizowana jest potrzeba przyznania dodatku specjalnego i jego wysokość.

Skarbnik gminy pełni funkcję głównego księgowego Urzędu Miejskiego, co związane jest z bardzo dużą ilością dodatkowych zadań i z tego powodu burmistrz postanowił o przyznaniu dodatku specjalnego. Wielokrotnie analizowano możliwość zatrudnienia odrębnej osoby na stanowisko głównego księgowego, ale wariant powierzenia skarbnikowi gminy tej funkcji jest na ten moment lepszy nie tylko z punktu widzenia organizacyjnego, ale także finansowego. Zatrudnienie kolejnej osoby wiązałoby się z wyższymi kosztami zatrudnienia. Również w ramach dodatku specjalnego skarbnik gminy bardzo często, prawie kilka razy w miesiącu przez cały rok uczestniczy w komisjach rady, które odbywają się zwyczajowo po godzinach pracy.

Zastępca burmistrza prowadzi zadania ustalone przez burmistrza w karcie stanowiska pracy. Dodatkowo jednak wykonuje szereg zadań w imieniu burmistrza w ramach dodatku specjalnego. Są to:

- udział w komisjach rady, zwyczajowo po godzinach pracy,
- reprezentowanie burmistrza na spotkaniach, zebraniach i jubileuszach nie tylko w dni powszednie, ale bardzo często w sobotę i niedzielę,
- podpisywanie wszelkich aktów notarialnych,
- nadzorowanie akcji w sytuacjach kryzysowych i wojskowych,
- przewodniczenie Rady Programowej Bezpieczne Miasto,
- uczestniczenie w komisjach konkursowych dyrektorów szkół i przedszkoli,
- pełni funkcje koordynatora kontroli zarządczej."

6. Kontrola wydatków bieżących z tytułu krajowych i zagranicznych podróży służbowych pracowników Urzędu Miejskiego w Śremie w badanej próbie poleceń wyjazdów służbowych wykazała, że:

- 1) w dwóch przypadkach na poleceniach wyjazdów służbowych na terenie kraju (Nr 279/2016 z dnia 29.08.2016 roku i Nr 290/2016 z dnia 13.09.2016 roku) oraz we wszystkich kontrolowanych poleceniach wyjazdów służbowych zagranicznych (Nr 55/2016 z dnia 08.02.2016 roku; Nr 56/2016 z dnia 08.02.2016 roku, Nr 308/2016 z dnia 28.09.2016 roku oraz Nr 309/2016 z dnia 28.09.2016 roku) na poleceniach nie wskazano ilości załączonych dokumentów pomimo, iż do rozliczenia przedkładano m. in. zakupione bilety, oświadczenia lub tabelę kursów średnich walut obcych NBP. Rozliczone polecenia wyjazdu służbowego stanowią dowód księgowy i winny być sporządzone z należytą starannością.
- 2) w jedenastu przypadkach (polecenia: Nr 281/2016 z dnia 01.09.2016 roku; Nr 282/2016 z dnia 01.09.2016 roku; Nr 283/2016 z dnia 02.09.2016 roku; Nr 287/2016 z dnia 08.09.2016 roku; Nr 288/2016 z dnia 09.09.2016 roku; Nr 290/2016 z dnia 13.09.2016 roku; Nr 292/2016 z dnia 14.09.2016 roku; Nr 293/2016 z dnia 19.09.2016 roku; Nr 294/2016 z dnia 19.09.2016 roku; Nr 295/2016 z dnia 20.09.2016 roku oraz Nr 297/2016 z dnia 21.09.2016 roku) z rozliczenia kosztów podróży wynika, że pracownicy dokonywali rozliczenia kosztów przejazdu jednak kwot tych nie wskazywali w rubrykach podsumowujących rozliczenie. Rozliczone polecenia wyjazdu służbowego stanowią dowód księgowy i winny być sporządzone z należytą starannością.
- 3) na poleceniach wyjazdu służbowego na terenie kraju wystąpiły liczne przypadki dokonywania poprawek przy użyciu korektora (np. Nr 278/2016 z dnia 26.08.2016 roku, gdzie przy użyciu korektora poprawiono wartość diety). Powyższe naruszało przepisy art. 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm., a od dnia 19 lipca 2016 roku Dz. U. z 2016 r. poz. 1047).
- 4) Burmistrzowi, Naczelnikowi Pionu Obsługi Inwestorów i Informatyzacji oraz dwóm innym pracownikom delegowanym poleceniami wyjazdu służbowego: Nr 55/2016 z

dnia 08.02.2016 roku; Nr 56/2016 z dnia 08.02.2016 roku; Nr 308/2016 z dnia 28.09.2016 roku oraz Nr 309/2016 z dnia 28.09.2016 roku nie wypłacono zaliczek na niezbędne koszty podróży i pobytu poza granicami kraju, podczas gdy obowiązek ich wypłaty wynika z przepisów § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 roku, poz.167).

W złożonych na powyższą okoliczność wyjaśnieniach Pan Burmistrz wskazał, że:

„W zakresie delegacji zagranicznych nie były udzielane pracownikom zaliczki na poczet kosztów podróży, ze względu na fakt, iż pracownicy nie zwracali się z wnioskami o udzielenie zaliczki.

W związku z powyższym delegacje zagraniczne pracowników rozliczane były zgodnie z art. 30 pkt 2 ust. 2 ustawy o rachunkowości wg kursu średniego ogłoszonego przez NBP z dnia poprzedzającego zapłatę.”

7. Kontrola wydatków bieżących z tytułu krajowych i zagranicznych podróży służbowych radnych Rady Miejskiej w Śremie wykazała, że:

1) trzem członkom Rady Miejskiej w Śremie nie wypłacono zaliczek na niezbędne koszty podróży i pobytu poza granicami kraju podczas, gdy obowiązek ich wypłaty wynika z przepisów § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 roku, poz.167) w związku z § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gmin (Dz. U. Nr 66 poz. 800, ze zm.).

W złożonych na powyższą okoliczność wyjaśnieniach Pan Burmistrz wskazał, że:

„W zakresie delegacji zagranicznych nie były udzielane radnym Rady Miejskiej w Śremie zaliczki na poczet kosztów podróży, ze względu na fakt, iż radni nie zwracali się z wnioskami o udzielenie zaliczki.

W związku z powyższym delegacje zagraniczne radnych rozliczane były zgodnie z art. 30 pkt 2 ust. 2 ustawy o rachunkowości wg kursu średniego ogłoszonego przez NBP z dnia poprzedzającego zapłatę.”

2) w dwóch przypadkach radni uczestniczący w zagranicznej podróży służbowej na rozliczeniach poleceń wyjazdów służbowych (Nr 251/2016 z dnia 30.06.2016 roku oraz Nr 252/2016 z dnia 30.06.2016 roku) nie wskazali ilości załączonych dokumentów pomimo, iż do rozliczenia kosztów podróży przedkładali oświadczenia. Rozliczone polecenia wyjazdu służbowego stanowią dowód księgowy i winny być sporządzone z należytą starannością.

3) w dwóch przypadkach na rozliczeniu dokonywano poprawek przy użyciu korektora, a mianowicie:

- Nr 310/2016 z dnia 28.09.2016 roku, na rozliczeniu delegacji przy użyciu korektora poprawiono miejscowość w której zakończono podróż służbową,

- Nr 325/2016 z dnia 24.10.2016 roku, na rozliczeniu delegacji przy użyciu korektora zamazano miejscowość rozpoczęcia podróży służbowej w miejscu rozliczenia ilości przebytych kilometrów.

Powyższe naruszało przepisy art. 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm., a od dnia 19 lipca 2016 roku Dz. U. z 2016 r. poz. 1047).

8. W badanej w trakcie kontroli próbie dowodów stwierdzono 4 przypadki regulowania zobowiązań po terminie płatności. Opóźnienia wynosiły od 5 do 50 dni. Zgodnie z przepisami art. 44 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

(Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm., a od dnia 18.11.2016 roku Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.) wydatków należy dokonywać w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Wykonawcy nie naliczali odsetek karnych z tytułu opóźnienia w zapłacie a Gmina Śrem nie płaćła żadnych odsetek za zwłokę.

9. W rocznym sprawozdaniu ZP-SR o udzielonych zamówieniach publicznych w roku 2016 przesłanym do Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 27.02.2017 r. (UZP 42514-2016) wykazanych zostało 6 postępowań na roboty budowlane zakończonych udzieleniem zamówienia publicznego (trzech udzielonych w trybie przetargu nieograniczonego oraz trzech udzielonych z wolnej ręki, których wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30.000 EURO, a jest mniejsza od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Analiza dokumentacji w cz. II sprawozdania dotyczącej zamówień klasycznych o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy, i mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy wykazała, że w zakresie przedstawionych w sprawozdaniu postępowań na roboty budowlane, w części dotyczącej zamówień:

1) udzielonych w trybie przetargu nieograniczonego ujęto:

- postępowanie pn. " Modernizacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie miasta i gminy Śrem w 2016 r." zakończone podpisaniem umowy z Wykonawcą: COMPLEX INSTAL Marcin Grygier, ul. Piłsudskiego 5/2, 63-100 Śrem, za wynagrodzeniem 121.951,22 zł bez VAT stanowiącej równowartość 29.210,57 EURO, tj. poniżej kwoty wynikającej z przepisów art. 4 ust. 8 ustawy Pzp,
- postępowanie pn. " Budowa ul. Fiołkowej w Psarskim – etap II" zakończone podpisaniem umowy z Wykonawcą: KOMPLEX-BRUK s.c. R. Kociałkowski- D. Kurzawa, Śrem, za wynagrodzeniem 108.137,29 zł bez VAT stanowiącej równowartość 25.901,77 EURO, tj. poniżej kwoty wynikającej z przepisów art. 4 ust. 8 ustawy Pzp,
- postępowanie pn. „Budowa linii kablowej oświetleniowej w Nochowiu, ul. Ogrodowa” zakończone podpisaniem umowy z Wykonawcą: Przedsiębiorstwem Wielobranżowym Michał Janowski, Śrem, za wynagrodzeniem 81.629,70 zł bez VAT stanowiącej równowartość 19.552,49 EURO, tj. poniżej kwoty wynikającej z przepisów art. 4 ust. 8 ustawy Pzp,
- postępowanie pn. „Remont lokali mieszkalnych ul. Poznańska 9/14 i ul. Wawrzyniaka 5/10 w Śremie” zakończone podpisaniem umowy z Wykonawcą: Stolarstwo Hołdery Adam, Mechlin, za wynagrodzeniem 30.195,00 zł i 26.330,00 zł bez VAT stanowiącej równowartość 7.232,50 EURO i 6.306,74 EURO, tj. poniżej kwoty wynikającej z przepisów art. 4 ust. 8 ustawy Pzp,
- postępowanie pn. „Remont lokali mieszkalnych ul. Młyńska 3/1 i ul. Wielka Rzeźnicka 2/2 w Śremie” zakończone podpisaniem umowy z Wykonawcą: Stolarstwo Hołdery Adam, Mechlin, za wynagrodzeniem 33.000,00 zł i 29.800,00 zł bez VAT stanowiącej równowartość 7.904,38 EURO i 7.137,89 EURO, tj. poniżej kwoty wynikającej z przepisów art. 4 ust. 8 ustawy Pzp,
- postępowanie pn. „Remont lokali mieszkalnych ul. Kochanowskiego 1/26 oraz Mickiewicza 57/3 w Śremie” zakończone podpisaniem umowy z Wykonawcami kolejno: Stolarstwo Hołdery Adam, ul. Świerkowa 2, 63-100 Mechlin oraz PHU SMO CZYK Radzisław Smoczyk, Leszno, za wynagrodzeniem 37.994,71 zł i 28.800,00 zł bez VAT stanowiącej równowartość 9.100,75 EURO i 6.898,37 EURO, tj. poniżej kwoty wynikającej z przepisów art. 4 ust. 8 ustawy Pzp,

W powyższej kwestii wyjaśnienie złożył Radca prawny S.B. który był odpowiedzialny za sporządzenie „Rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach” Urzędu Miejskiego w Śremie podając, że:

„(...) kwota przeznaczona na remonty mieszkań komunalnych i socjalnych jest ujmowana jako kwota ogólna przeznaczona na realizację tych zadań w budżecie rocznym i zawsze jest kwotą przekraczającą 30 tysięcy euro. Z tego też względu traktuje się ten rodzaj zamówienia jako jedno zamówienie podzielone na części.”

2) udzielonych z wolnej ręki ujęto:

- postępowanie pn. „Budowa ul. Fiołkowej w Psarskim – etap II – zamówienie dodatkowe” zakończone podpisaniem umowy z Wykonawcą: KOMPLEX-BRUK s.c. R. Kociałkowski- D. Kurzawa, Śrem, za wynagrodzeniem 4.262,11 zł bez VAT stanowiącej równowartość 1.020,89 Euro, tj. poniżej kwoty wynikającej z przepisów art. 4 ust. 8 ustawy Pzp,
- postępowanie pn. „Modernizacja dróg gruntowych zamówienie uzupełniające” zakończone podpisaniem umowy z Wykonawcą: CYNK Edward Cynka i wspólnicy, Śrem, za wynagrodzeniem 81.300,81 zł bez VAT stanowiącej równowartość 19.473,71 Euro, tj. poniżej kwoty wynikającej z przepisów art. 4 ust. 8 ustawy Pzp,
- postępowanie pn. „Modernizacja ul. Ogrodowej i Akacyjnej - zamówienie dodatkowe” zakończone podpisaniem umowy z Wykonawcą: Firmą Produkcyjno Handlowo Usługowa INWEST- BRUK Paweł Tomczyk, Śrem, za wynagrodzeniem 121.367,76 zł bez VAT stanowiącej równowartość 29.070,82 Euro, tj. poniżej kwoty wynikającej z przepisów art. 4 ust. 8 ustawy Pzp.

10. Kontrola wydatków budżetowych w zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.) obejmowała dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, realizowane w trybie przetargu nieograniczonego pn:

1) „Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z oświetleniem w Śremie, przy Szkole Podstawowej nr 4”, o wartości ustalonej przez Zamawiającego w oparciu o kosztorys inwestorski, na łączną kwotę 380.718,55 zł bez VAT (468.283,82 zł z VAT). Postępowanie zostało wszczęte w dniu 21.06.2016 r., zakończone podpisaniem umowy w dniu 25.07.2016 r., na łączną kwotę 341.949,00 zł z VAT, z Wykonawcą, który złożył ofertę oznaczoną nr 3;

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ww. postępowania kontrola wykazała, że:

a) Oferent – ZAKŁAD INSTALACJI SANITARNYCH I C.O. ROBOTY BUDOWLANE Ryszard Ochmański w Formularzu ofertowym w pkt 1) ppk 2) dokonał błędnego zsumowania okresu rękojmi z okresem o jaki rękojmia została wydłużona, tj.: *„wydłużamy dobrowolnie okres rękojmi o 24 miesiące (od 0 do 24 miesięcy), i jednocześnie wydłużamy okres pozostawienia kwoty 30% wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy na okres wydłużenia rękojmi. Łącznie rękojmia wynosi 72 miesiące (60+okres o jaki wykonawca wydłużył okres rękojmi).”* Wpisany winien zostać okres 84 miesiące (60 miesięcy+24 miesiące wydłużenia okresu rękojmi).

Zamawiający nie zastosował art. 87 ust 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, tj. nie dokonał poprawy oczywistej omyłki pisarskiej i zawarł umowę z w/w Wykonawcą.

W złożonych na tę okoliczność wyjaśnieniach Radca prawny S.B. wskazał, że:

„W związku z brakiem wezwania dot. omyłki rachunkowej w najkorzystniejszej ofercie firmy Zakład Instalacji Sanitarnych i co. Roboty Budowlane Ryszard Ochmański, ul. Fredry 20/40, 87-800 Włocławek, polegającej na błędnym zsumowaniu okresu 24 miesięcy wydłużenia rękojmi oraz 60 miesięcy obligatoryjnego okresu rękojmi, wyjaśniam że Zamawiający podczas oceny ofert przyjął

zadeklarowaną przez Wykonawcę wartość wydłużenia, nie uwzględniając okresu wskazanego jako suma. Wykonawca ten nie składał żadnego zastrzeżenia w momencie podpisywania umowy na realizację przedmiotowego zamówienia, co oznacza „a contrario” przyjęcie przez niego faktu uznania przez Zamawiającego okresu rękopisem w wymiarze 84 miesiące za właściwe. Uchybienie to, nie stanowi jednak wady prawnej uniemożliwiającej zawarcie ważnej umowy, z uwagi na fakt. Złożenie bowiem ewentualnej informacji o której mowa w art. 181 Prawa zamówień publicznych przez Wykonawców biorących udział w postępowaniu, wywołało by skutek w postaci powtórzenia przez Zamawiającego czynności oceny ofert, poinformowania o poprawieniu omyłki rachunkowej i wyborze dokładnie tej samej oferty. W związku z powyższym uchybienia tego nie należy traktować jako istotnego.”

- 2) „Odbiór odpadów komunalnych z terenu miasta i wsi gminy Śrem na okres 36 miesięcy”, o wartości ustalonej przez Zamawiającego na łączną kwotę 5.621.456,14 zł + VAT, tj.: dla części zamówienia nr 1: 3.695.191,74 zł (bez podatku VAT) oraz dla części zamówienia nr 2: 1.926.264,40 zł (bez podatku VAT). Postępowanie zostało wszczęte w dniu 19.07.2016 r., zakończone podpisaniem umowy w dniu 31.10.2016 r., na łączną kwotę: 110.201,04 zł z VAT miesięcznie w formie ryczałtu dla SEKTORA I oraz 63.785,88 zł z VAT miesięcznie w formie ryczałtu dla SEKTORA II. Kwota wynagrodzenia nie może przekroczyć kwoty 6.263.529,12 zł. Umowa została zawarta z Wykonawcą, który złożył jedyną ofertę w postępowaniu; W ww. zakresie kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- 3) „Świadczenie usług doradztwa prawnego polegających na zastępstwie procesowym i doradztwie w zakresie zastępstwa procesowego w postępowaniu o zwrot nadpłaty w podatku od towarów i usług (VAT), poprzedzonego kompleksową analizą zasadności rozliczeń będących przedmiotem postępowania przed organami orzekającymi i sądami” prowadzone z wolnej ręki na podstawie art. 5 ust. 1b ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający przed udzieleniem zamówienia powiadomił Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o wyborze trybu zamówienia z wolnej ręki. Ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy o dobrowolnej przejrzystości ex ante zamieszczono w Dzienniku Urzędowym Publikacji Unii Europejskiej. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, nie podjął żadnych kroków zmierzających do wzruszenia postępowania. Pomimo ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy żaden z potencjalnych Wykonawców zainteresowanych udzieleniem zamówienia nie skorzystał ze środków ochrony prawnej przewidzianych w ustawie Prawo zamówień publicznych.
- W dniu 14 grudnia 2012 roku w wyniku postępowania pomiędzy Gminą Śrem reprezentowaną przez Pana Adama Lewandowskiego – Burmistrza Śremu przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy, a Deloitte Legal Pasternak, Korba i Wspólnicy Kancelaria Prawnicza sp. k., Warszawa reprezentowaną przez Pełnomocnika zawarto Umowę Nr 539/29/12, której przedmiotem było świadczenie przez Wykonawcę na rzecz Zamawiającego podstawowej usługi prawniczej polegającej na zastępstwie procesowym, na podstawie udzielonego pełnomocnictwa procesowego w postępowaniu o zwrot podatku od towarów i usług (VAT) oraz w innych powiązanych z nimi postępowaniach, jak również doradztwie prawnym w zakresie zastępstwa procesowego, mającym charakter pomocniczy wobec powyższej podstawowej usługi prawniczej, obejmującym analizę zasadności podniesienia przez Zamawiającego możliwych roszczeń ukierunkowanych na optymalizację rozliczeń VAT.
- Okres realizacji przedmiotu Umowy ustalono na czas od zawarcia Umowy do zakończenia postępowań związanych z przedmiotem Umowy, jednak nie dłużej niż do 31 października 2016 r.

W pkt 2 ust. 2 Protokołu postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki wskazano: „wartość zamówienia została ustalona na kwotę 1 176 000.00 zł, co stanowi równowartość 292 566.42 euro”.

Łączna suma poniesionych przez Gminę Śrem kosztów na realizację zadania pn.: „Świadczenie usług doradztwa prawnego polegających na zastępstwie procesowym i doradztwie w zakresie zastępstwa procesowego w postępowaniu o zwrot nadpłaty w podatku od towarów i usług (VAT), poprzedzonego kompleksową analizą zasadności rozliczeń będących przedmiotem postępowania przed organami orzekającymi i sądami” do dnia przeprowadzenia czynności kontrolnych tj., do dnia 19 czerwca 2017 roku, wyniosła 126.138,96 zł.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ww. postępowania kontrola wykazała, że:

- 1) Zaproszenie do udziału w postępowaniu zostało doręczone Wykonawcy, o czym świadczy adnotacja: „potwierdzam odbiór” dokonana przez Pana B.R. na zaproszeniu do negocjacji.
Jak wynika z pkt 5 Protokołu postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki sporządzonego na druku ZP-WR: „Zaproszenie do negocjacji zostało przekazane w dniu 30/11/2012 r. do Deloitte Legal, Pasternak, Korba i Wspólnicy Kancelaria Prawnicza sp. k., Al. Jana Pawła II 19, 00-854 Warszawa”, podczas gdy na dokumencie jako datę sporządzenia i zatwierdzenia przez Pana Burmistrza Śremu wskazano dzień 03.12.2012 r.
W złożonych na powyższą okoliczność wyjaśnieniach Radca prawny S.B. wyjaśnił:
„Wskazanie w pkt 5 protokołu daty przekazania zaproszenia innej niż w rzeczywistości jest wynikiem, omyłkowego wstawienia przez pracownika innej daty, niż faktyczna do programu Pro Publico, który generuje następnie plik do protokołu.”
 - 2) W pkt 15 ust. 2 Protokołu postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki wskazano, że: „Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało przekazane Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich w dniu 10/01/2013 r. oraz opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 2013/S 011-013418 z dnia 10/01/2013 r.
W złożonych na powyższą okoliczność wyjaśnieniach Radca prawny S.B. wskazał:
„(...) Rozbieżność w protokole dotycząca terminu publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia publicznego, wynika z błędnego „zaciągnięcia” danych źródłowych ze strony Urzędu Publikacji Unii Europejskiej przez program Pro Publico, jaki używany jest w Urzędzie Miejskim, w celu wspomagania procesu udzielania zamówień publicznych.”
11. W wyniku kontroli stwierdzono przypadki nieujęcia w załączniku p.n. „Wykaz przedsięwzięć do WPF” umów, których termin realizacji wykraczał poza rok budżetowy, co stanowiło naruszenie przepisów art. 226 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm., a od dnia 18 listopada 2016 roku Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.), a mianowicie:
- 1) w dniu 23 grudnia 2013 roku w wyniku postępowania przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego Gmina Śrem reprezentowana przez Burmistrza – Pana Adama Lewandowskiego przy kontrasygnacie Skarbnika – Pani Magdaleny Panke zawarła z UNIQA Towarzystwem Ubezpieczeń S.A., prowadzącym działalność ubezpieczeniową zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieście pod Nr

KRS 0000001201, reprezentowaną przez Pana T.R. – Pełnomocnika Zarządu, umowę Nr PSG/U/1, której przedmiotem było ubezpieczenie pojazdów mechanicznych Gminy Śrem. Zakres zamówienia obejmuje:

- obowiązkowe ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych,
- ubezpieczenie pojazdów od uszkodzenia i utraty AUTO CASCO,
- ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków kierowcy i pasażera,
- bezskładkowe ubezpieczenie Assistance,
- płatne ubezpieczenie Assistance.

Umowa została zawarta na okres 36 miesięcy począwszy od dnia 01.01.2014 roku. Łączna składka za 36-miesięczny okres wykonywania zamówienia została ustalona na kwotę 27.975,00 zł.

W uchwale Nr 279/XXIX/2012 z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Śrem na rok 2013 Rada określiła, że Burmistrz Śremu może samodzielnie zaciągnąć zobowiązania na kwotę 10 000 000 zł (§17 uchwały).

2) w dniu 23 grudnia 2013 roku w wyniku postępowania przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego Gmina Śrem reprezentowana przez Burmistrza – Pana Adama Lewandowskiego przy kontrasygnacie Skarbnika – Pani Magdaleny Panke zawarła z UNIQA Towarzystwem Ubezpieczeń S.A., prowadzącym działalność ubezpieczeniową zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieście pod numerem KRS 0000001201, reprezentowaną przez Pana T.R. – Pełnomocnika Zarządu, umowę Nr PSG/U/2, której przedmiotem było ubezpieczenie majątku i odpowiedzialności cywilnej Gminy Śrem wraz z jednostkami organizacyjnymi i instytucjami kultury. Zakres zamówienia obejmuje:

- ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych,
- ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku,
- ubezpieczenie przedmiotów szklanych od stłuczenia,
- ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej,
- ubezpieczenie sprzętu elektronicznego.

Umowa została zawarta na okres 36 miesięcy począwszy od dnia 01.01.2014 roku. Łączna składka za 36-miesięczny okres wykonywania zamówienia została ustalona na kwotę 471.528,00 zł.

W uchwale Nr 279/XXIX/2012 z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Śrem na rok 2013 Rada określiła, że Burmistrz Śremu może samodzielnie zaciągnąć zobowiązania na kwotę 10 000 000 zł (§17 uchwały).

3) w dniu 14 grudnia 2012 roku w wyniku postępowania przeprowadzonego w trybie przetargu z wolnej na podstawie art. 5 ust. 1b ustawy Prawo zamówień publicznych pomiędzy Gminą Śrem reprezentowaną przez Pana Adama Lewandowskiego – Burmistrza Śremu przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy, a Deloitte Legal Pasternak, Korba i Wspólnicy Kancelaria Prawnicza sp. k., Warszawa reprezentowaną przez Pełnomocnika zawarto Umowę nr 539/29/12, której przedmiotem było świadczenie przez Wykonawcę na rzecz Zamawiającego podstawowej usługi prawniczej polegającej na zastępstwie procesowym, na podstawie udzielonego pełnomocnictwa procesowego w postępowaniu o zwrot podatku od towarów i usług (VAT) oraz w innych powiązanych z nimi postępowaniach, jak również doradztwie prawnym w zakresie zastępstwa procesowego, mającym charakter pomocniczy wobec powyższej podstawowej usługi prawniczej, obejmującym analizę zasadności podniesienia przez Zamawiającego możliwych roszczeń ukierunkowanych na optymalizację rozliczeń VAT. Okres realizacji przedmiotu Umowy ustalono na czas od zawarcia Umowy

do zakończenia postępowań związanych z przedmiotem Umowy, jednak nie dłużej niż do 31 października 2016 r.

Łączna suma poniesionych przez Gminę Śrem kosztów na realizację zadania pn.: „Świadczenie usług doradztwa prawnego polegających na zastępstwie procesowym i doradztwie w zakresie zastępstwa procesowego w postępowaniu o zwrot nadpłaty w podatku od towarów i usług (VAT), poprzedzonego kompleksową analizą zasadności rozliczeń będących przedmiotem postępowania przed organami orzekającymi i sądami” do dnia przeprowadzenia czynności kontrolnych tj., do dnia 19 czerwca 2017 roku, wyniosła 126.138,96 zł.

W uchwale Nr 279/XXIX/2012 z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Śrem na rok 2013 Rada określiła, że Burmistrz Śremu może samodzielnie zaciągnąć zobowiązania na kwotę 10 000 000 zł (§17 uchwały).

4) w dniu 31 października 2016 roku w wyniku postępowania przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego pomiędzy Gminą Śrem reprezentowaną przez Pana Adama Lewandowskiego – Burmistrza Śremu przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy, a Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. z o.o. z siedzibą ul. Parkowa 6, 63-100 Śrem, reprezentowanym przez Pana P.W. – Prezesa Zarządu zawarto Umowę Nr PRK/U/16/93, której przedmiotem jest odbiór odpadów komunalnych z terenu miasta i wsi gminy Śrem na okres 36 miesięcy.

Okres realizacji przedmiotu Umowy ustalono na czas 36 miesięcy od daty udzielenia zamówienia tj., od dnia 31 października 2016 roku do dnia 30 listopada 2019 roku.

Za wykonanie Umowy (odbiór odpadów z SEDKTORA I z nieruchomości zamieszkałych za wyjątkiem opróżniania pojemników typu dzwon) Wykonawcy przysługuje wynagrodzenie miesięczne w kwocie 110.201,04 zł w formie ryczałtu oraz za wykonanie Umowy (odbiór odpadów z SEDKTORA II z nieruchomości zamieszkałych za wyjątkiem opróżniania pojemników typu dzwon) Wykonawcy przysługuje wynagrodzenie miesięczne w kwocie 63.785,88 zł brutto w formie ryczałtu. Kwota wynagrodzenia nie może przekroczyć kwoty 6.263.529,12 zł.

Łączna suma poniesionych przez Gminę Śrem kosztów na realizację zadania pn.: „Odbiór odpadów komunalnych z terenu miasta i wsi gminy Śrem na okres 36 miesięcy” do dnia przeprowadzenia czynności kontrolnych tj., do dnia 19 czerwca 2017 roku, wyniosła 1.043.921,52 zł.

W uchwale Nr 157/XVI/2015 z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Śrem na 2016 rok Rada określiła, że Burmistrz Śremu może samodzielnie zaciągnąć zobowiązania na kwotę 10 000 000 zł (§ 17 uchwały).

12. W zakresie gospodarowania nieruchomościami gminnymi kontrolą objęto m.in. sprzedaż w drodze przetargu ustnego nieograniczonego, nieruchomości gruntowych położonych w Śremie przy ul. Nowowiejskiego, oznaczonych ewidencyjnymi numerami działek 1184/5, 1201/5, 1183/5, 1201/3 i 1202/3 dla których SR w Śremie prowadzi KW Nr: PO1M/00017432/0, PO1M/00025003 i PO1M/00017431/3. Kontrola wykazała nieprawidłowości naruszające przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490) a mianowicie:

1) w ogłoszeniu o I, II, III, IV, V przetargu ustnym nieograniczonym nie zamieszczono wszystkich danych wymaganych przepisami § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości tj. obciążeniach nieruchomości, zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość.

- 2) w spisany protokole z przeprowadzonego I, II, III, IV przetargu nie zawarto wszystkich informacji wymaganych § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości tj. informacji o: oznaczeniu nieruchomości będącej przedmiotem przetargu według księgi wieczystej, obciążeniach nieruchomości, zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość, cenie wywoławczej nieruchomości, dacie sporządzenia protokołu. Ponadto w spisany protokole z V przeprowadzonego przetargu nie zawarto informacji o: obciążeniach nieruchomości, zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość, dacie sporządzenia protokołu.
 - 3) informacja o wyniku I, II, III, IV przetargu nie zawierała wszystkich informacji wymaganych § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości tj. informacji o: miejscu przeprowadzonego przetargu, cenie wywoławczej. Ponadto informacja o wyniku V przetargu nie zawierała informacji o: miejscu przeprowadzonego przetargu.
13. W zakresie funkcjonowania instytucji kultury kontrola wykazała, że w 2016 roku organizator – Gmina Śrem nie prowadził rejestru instytucji kultury oraz niezgodnie ze wzorem prowadził księgi rejestrowe, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz.U. z 2012 r., poz. 189). W trakcie kontroli z dniem 30 maja 2017 roku w Biuletynie Informacji Publicznej zamieszczono rejestr instytucji kultury oraz dostosowano do wzoru prowadzone księgi rejestrowe, spełniając tym samym wymóg wynikający z ww. rozporządzenia.

II.

Przedmiotem kontroli kompleksowej było również osiągnięcie wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379, z późn. zm.). Ze sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Śrem za 2016 rok wynika, że po ustaleniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów, kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych, oraz porównaniu wynagrodzeń z faktycznie wypłaconymi przez Gminę w 2016 roku wynagrodzeniami ustalono, że wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 nie osiągnęli nauczyciele stażysty. Kwota różnicy w tej grupie nauczycieli wyniosła ogółem 8.410,76 zł.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Śrem za 2016 rok zostało sporządzone w dniu 17.01.2017 roku i przekazane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w dniu 20.01.2017 roku. W dniu 26.01.2017 roku sprawozdanie przekazano również Radzie Miejskiej w Śremie, Dyrektorom placówek oświatowych w dniu 17.01.2017 roku, Zarządowi Okręgu Wielkopolskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego w dniu 23.01.2017 roku oraz Zarządowi Regionu Wielkopolska NSZZ Solidarność w dniu 20.01.2017 roku, czym wypełniono przepis art. 30a ust. 5 ustawy Karta Nauczyciela.

W trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2013 r. stwierdzono, że wysokość średnich wynagrodzeń nauczycieli w 2012 r. nie osiągnęła poziomu, o którym mowa w ustawie z dnia 26 stycznia Karta Nauczyciela w grupie nauczycieli stażystów. Stąd

zachodziła wówczas konieczność wypłaty dodatków uzupełniających w łącznej kwocie 11.427,39 zł.

III.

W latach 2013-2016 sprzedano 45 nieruchomości z zastosowaniem bonifikaty od ceny sprzedaży w tym: 34 lokale mieszkalne oraz 11 nieruchomości gruntowych. Nieruchomości sprzedane zostały z bonifikatą 50 % w przypadku lokali mieszkalnych oraz 50 % i 95 % w przypadku nieruchomości gruntowych. Łączna cena sprzedaży ustalona przez rzeczoznawcę majątkowego dla lokali mieszkalnych sprzedanych z zastosowaniem bonifikat w wysokości 50 % wyniosła 3.048.946,00 zł. Udzielona dla tych lokali bonifikata wyniosła łącznie 1.524.473,00 zł. Łączna cena sprzedaży ustalona przez rzeczoznawcę majątkowego dla nieruchomości gruntowych sprzedanych z zastosowaniem bonifikat w wysokości 50 % i 95 % wyniosła 560.265,90 zł. Udzielona dla tych nieruchomości gruntowych bonifikata wyniosła łącznie 67.546,50 zł. Na udzielenie bonifikaty została wyrażona zgoda w uchwałach: Nr 455/L/10 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 2 września 2010 roku oraz Nr 51/VI/2015 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 26 marca 2015 roku.

W okresie od 2013 r. do 2016 r. stwierdzono 1 przypadek dający podstawę do żądania zwrotu bonifikaty od nabywcy gminnego lokalu mieszkalnego (nr sprawy PSG.GN.7125.11.2015) oraz dwa przypadki odnoszące się do osób bliskich, które dokonały obrotu lokalem mieszkalnym przed upływem 5 lat licząc od dnia pierwotnego nabycia (PSGGN.7125.13.2012, PSGGN.7125.2.2015).

W ww. zakresie kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Przedstawiając Panu Burmistrzowi ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz podjęcia skutecznych działań dla ich wyeliminowania w dalszej działalności poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Skarbnika Miasta i Gminy i służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 760), rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208 poz. 1375) oraz uregulowań wewnętrznych, a mianowicie:
 - 1) Zweryfikować przyjętą w jednostce dokumentację opisującą stosowane przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości. Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.) ustalenie w formie pisemnej i aktualizacja tej dokumentacji należy do kierownika jednostki. W dokumentacji opisującej politykę rachunkowości:
 - dokonać uzupełnień i zmian stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit c) i art. 10 ust. 4 ustawy o rachunkowości,

- uzupełnić ZPK dla Urzędu o konto pozabilansowe 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”. Na ww. koncie ewidencjonować kwoty należne do pobrania i pobrane przez inkasentów. Na stronie Wn konta 991 księgować: przypisy w wysokości należności do pobrania, odsetki za zwłokę i inne należności uboczne w kwocie wpłaconej. Na stronie Ma konta 991 księgować: wpłaty kwot pobranych, dokonane na rachunek bieżący urzędu, wpłaty kwot pobranych, dokonane do kasy urzędu, odpisy kwot należności przypisanych inkasentowi do pobrania, ale niepobranych. Na koncie 991 księgowania dokonuje się, nie stosując zasady dwustronnego zapisu.
- 2) Zapisów w księgach rachunkowych prowadzonych przy użyciu komputera dokonywać na podstawie dowodów księgowych spełniających wymogi zawarte w przepisach art. 20 ustawy o rachunkowości, a w szczególności przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera za równoważne z dowodami źródłowymi przyjmować zapisy w księgach rachunkowych, wprowadzane automatycznie za pośrednictwem urządzeń łączności, informatycznych nośników danych lub tworzone według algorytmu (programu) na podstawie informacji zawartych już w księgach, przy zapewnieniu, że podczas rejestrowania tych zapisów zostaną spełnione, co najmniej następujące warunki:
- uzyskają one trwale czytelną postać zgodną z treścią odpowiednich dowodów księgowych,
 - możliwe jest stwierdzenie źródła ich pochodzenia oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za ich wprowadzenie,
 - stosowana procedura zapewnia sprawdzenie poprawności przetworzenia odnośnych danych oraz kompletności i identyczności zapisów,
 - dane źródłowe w miejscu ich powstania są odpowiednio chronione, w sposób zapewniający ich niezmiennosć, przez okres wymagany do przechowywania danego rodzaju dowodów księgowych.
- 3) Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy, mając na uwadze, iż zgodnie z § 18 ust. 2 rozporządzenia okresem sprawozdawczym jest miesiąc.
- 4) Dla zachowania prawdziwego i wiernego obrazu sytuacji finansowej i majątkowej jednostki, rzetelnie przeprowadzać inwentaryzację aktywów i pasywów jednostki. Zgodnie z przepisami art. 4 ust. 3 ustawy o rachunkowości, inwentaryzacja stanowi element rachunkowości, który służy do weryfikacji stanów aktywów i pasywów przed ich ujęciem w sprawozdaniu finansowym. Rzeczywiste stany ustalone podczas inwentaryzacji są podstawą weryfikacji stanów wykazywanych w ewidencji księgowej. Dokonywać rzetelnej inwentaryzacji pasywów i aktywów, zgodnie z przepisami art. 26 ustawy. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym, a stanem wykazany w księgach rachunkowych wyjaśnić i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do przepisów art. 27 ustawy o rachunkowości.

2. Przy sporządzaniu sprawozdań budżetowych przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.).
3. Zobowiązać właściwych merytorycznie pracowników do przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.), ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 716 ze zm.), a mianowicie:
 - 1) zaprzestać zawierania umowy z inkasentem,
 - 2) dostosować postanowienia Instrukcji obiegu dokumentów księgowych wprowadzonej zarządzeniem Nr 7/2014 z dnia 5 listopada 2014 roku zakresie terminów rozliczeń z tytułu pobranych opłat targowych, stosownie do wymogów art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa,
 - 3) spowodować dokonywanie zaokrągleń wynagrodzenia z tytułu inkasa opłaty targowej, stosownie do zasad określonych w art. 63 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa,
 - 4) spowodować doręczanie Burmistrzowi decyzji wymiarowej w terminie pozwalającym na opłacenie I raty podatku w dacie jej płatności, stosownie do wymogów art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z art. 47 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa,
 - 5) umowy zlecenia na doręczanie decyzji wymiarowych podpisywać w terminie poprzedzającym wykonanie zlecenia, określając w nich okres realizacji zgodnie ze stanem faktycznym.
4. Podjąć działania mające na celu zrównoważenie dochodów z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi z kosztami prowadzenia tej działalności, w celu uniknięcia angażowania środków budżetu w celu sfinansowania kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi.
5. Przy przyznawaniu dodatków specjalnych pracownikom samorządowym zapewnić przestrzeganie przepisów art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902). Dodatki specjalne przyznawać w sytuacjach uzasadnionych związanych z okresowym zwiększeniem obowiązków służbowych lub powierzeniem dodatkowych zadań.
6. Zwiększyć nadzór i kontrolę przy rozliczaniu kosztów podróży służbowych pracowników i radnych. Do rozliczenia kosztów podróży służbowych przyjmować wyłącznie polecenia wyjazdu służbowego, zawierające wszystkie informacje przewidziane drukiem polecenia wyjazdu służbowego. Zobowiązać właściwych merytorycznie pracowników do przestrzegania przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167), a w przypadku rozliczania kosztów podróży służbowych radnych Rady Miejskiej w Śremie do stosowania przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz. U. Nr 66, poz. 800 ze zm.). W przypadku podróży zagranicznych wypłacać zaliczki na niezbędne koszty podróży zagranicznej w wysokości wynikającej z wstępnej kalkulacji tych kosztów. Obowiązek wypłaty zaliczek wynika z przepisów § 20 ust. 1 rozporządzenia z dnia 29 stycznia 2013 r. Dokonując poprawek przestrzegać przepisów ustawy z dnia 29

września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.) mając na uwadze, iż rozliczenie kosztów podróży służbowych stanowi dowód księgowy.

7. Wydatków dokonywać w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.).
8. Sprawozdania z udzielonych zamówień publicznych sporządzać zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. z 2016 r. poz. 2038).
9. Zobowiązać odpowiedzialnych merytorycznie pracowników do przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.) oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie, a w szczególności:
 - a) w przypadku wystąpienia błędów w dokumentacji poprawiać je zgodnie z art. 87 ust. 2 ustawy który stanowi, że Zamawiający poprawia w ofercie oczywiste omyłki pisarskie, oczywiste omyłki rachunkowe, z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek, inne omyłki polegające na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty - niezwłocznie zawiadamiając o tym wykonawcę, którego oferta została poprawiona,
 - b) protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego sporządzać w sposób rzetelny, wynikający ze zgromadzonej dokumentacji i zgodny ze stanem faktycznym,
10. W Wieloletniej Prognozie Finansowej w załączniku p.n. „Wykaz przedsięwzięć do WPF” wskazywać wszystkie zadania obciążające budżety lat przyszłych, stanowiące przedsięwzięcia w rozumieniu przepisów art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.).
11. W zakresie gospodarowania mieniem zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490), a w szczególności:
 - 1) w ogłoszeniach o przetargu zamieszczać wszystkie dane wymagane przepisami § 13 rozporządzenia,
 - 2) w protokołach z przeprowadzonego przetargu zawierać wszystkie informacje wymagane przepisami § 10 ust. 1 rozporządzenia,
 - 3) w informacji o wyniku przetargu wskazywać wszystkie dane wymagane przepisami § 12 ust 1 rozporządzenia,
 - 4) osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości powiadomić pisemnie przestrzegając postanowień art. 41 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
12. Na bieżąco przeprowadzać analizę poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń tak, aby nie zachodziła konieczność wypłaty dodatków uzupełniających.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:
Rada Miejska w Śremie

PREZES IZBY
24p
Grażyna Wróblewska

